

Terapiari eskerrak

Aurten, hogeita bost urte dira GIB birusaren kontrako botika antirretobiralak sortu zirela. Ospatzeko moduko efemeridea da. Izan ere, orduan uste zenaren kontra, inflexio-puntu erabakigarria izan ziren gaitzaren bilakaeran eta birusarekin kutsatutakoen bizi-itxaropenean. Lehenengo tratamendu eraginkorra izan ziren botika antirretobiralak; lehen pausoa, gaitza hilgarri ez bihurtzeko bidean.

Adierazgarriak dira pauso hura posible egin zuten ikertzaileetako batek, Samuel Broderrek, berriki idatzitako hitzak. Oso gutxi, ia ezer ez zekiten orduan ikertzaileek hiesari buruz, eta halaxe gogoratzen du: “Hiesaren atzean erretrovirus bat zegoela ontzat jotzeak ez zuen gauza handirik konpondu: erretrovirologoek, oro har, uste zuten garrantzitsuagoa zela birusaren kontrako txertoa bilatzea terapia antirretobiralak garatzea baino. Jotzen zen terapia antirretobiralak alferrikakoak izango zirela, eta atsekabetuta zeuden pazienteak, medikuak eta ikertzaileak”.

Inork gutxi uste zuen orduan hogeita bost urte geroago justu kontrakoak izango zirela arrakastaren eta porrotaren protagonistak. Antirretobiralei esker, gaitz kroniko izatera pasatu da hiesa, terapia eskura dutenen artean. Ez hori bakarrik; ikuspegi medikotik, bizi-kalitate onaz eraman daitezkeen gaitza da. Heriotzaren eta bizitzaren arteko aldea da hori pazientearentzat, eta, beraz, aitzakiarik gabeko arrakasta. Ondo daki hori abenduko zenbaki honetarako elkarriketatu dugun pertsona hiesdunak.

Terapiarekin batera, prebentzio-neurriak eraginkorrak, merkeak eta erabilerrazak izatea funtsezkoa izan da gure gizartean hiesaren bilakaera horren positiboa izateko.

Eta eskerrak horri ere, hasierako esperantza nagusia, txertoa, porrot handi bat izan baita. 1983an hiesaren birusa identifikatu zutenean, bi urtean froga-fasean izango zutela uste zuten. Harrezkero, ordea, ihes egiten die ikertzaileei behin eta berri, eta gaurgero inor ez da ausartzen esatera noizko izango dugun. Zorionez, dagoeneko ez da hil ala bizikoa. GIBari —eta erretrovirusei— buruz ikasteko eta infekzioari aurre egiteko tresna garrantzitsuak izango da, baina, 2010ean, hiesa zabaltzea eragozteko traba ez da jakintza zientifikoa, ezta teknologia ere.

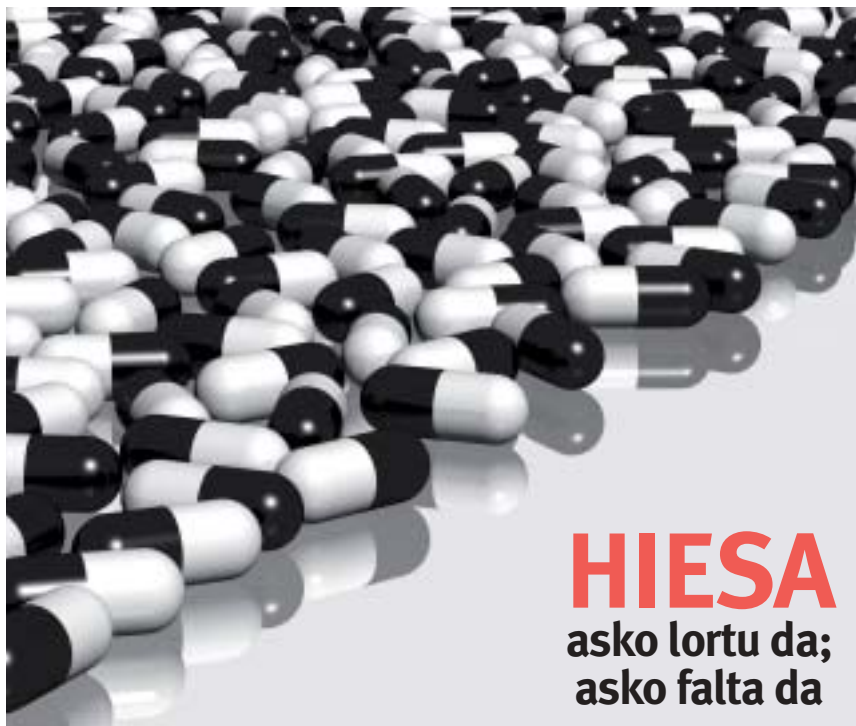
Eider Carton Virto

*Elhuyar Zientzia
eta Teknologia
aldizkariaren
zuzendaria*

Sokotora

Kontinentetik oso isolatuta egoteak eta uharteko baldintza gogorrek eragin handia izan dute Sokotorako bizidunengan. Munduan beste inon ikusi ezin diren zuhaitz eta landare bitxiak ikus daitezke han.

20

HIESA
asko lortu da;
asko falta da

32

Orain dela hogeita bost urte garatu ziren hiesaren kontrako lehenengo tratamenduak, botika antirretobiralak. Harrezkero, asko hobetu dira, eta, horiei esker, gaur egun gaixotasun kronikoa da hiesa Euskal Herrian. Orain, beste bide batzuk ere ari dira aztertzen GIB birusaren kontra. Besteak beste, Leioako Biofisika Unitatean ari dira horrelakoak ikertzen.

Segundoa koatrilioi bat zatitan **24**

Jörg Evers fisikariaren taldeak zenbait yoctosegundotako argi-pultsuak igortzen dituen plasma bat egin du, Max Plank Institutuaren Fisika Nuklearreko zentroan.

Elkarrizketa Juan José Manfredi

Matematikaria da Pittsburgeko Unibertsitatean, Estatu Batuetan. Jatorriz espainiarra da, baina ibilbide profesionala Estatu Batuetan egin du, bai Laplaceren analisian, bai eta pedagogian ere.

28

IP helbideak, benetan agortzeaz?

IP identifikazio-sistemaren bidez gehienez ere 4.300 milioi ordenagailu ingururi eman dakieke Internetarako sarbidea; eta muga horretara iristen ari garela dirudi. Zorionez, arazo hori aurreikusi, eta aspaldi prestatu zen ordezkoa: IPv6.

Auto bat nekazarientzat

Bizaldikoa diseinatu zen garaian, 1930eko hamarkadan, Frantzia gehienbat nekazari-herri bat zen. Horregatik, Pierre Boulanger Citroën enpresako zuzendari nagusiak haientzako moduko auto bat diseinatzeko eskatu zien ingeniariari.

aurkibidea]

- 4** FLASHA
Inurrien miran
- 6** ALBISTEAK
- 20** MUNDU IKUSGARRIA
Sokotora, beste mundu bat
- 24** **Segundoa koatrilioi bat zatitan banatuta**
- 28** ELKARRIZKETA
Juan Jose Manfredi
- 32** **HIESA**
asko lortu da; asko falta da
- 34** **Terapien 25 urteko bilakaera**
- 39** **Joseba Errekalde,**
Harri Beltzako lehendakaria
- 43** **Sendagaietatik txertorako bidean**
- 48** MUNDU DIGITALA
Interneteko IP helbideak, benetan agortzeaz?
- 51** GAI LIBREAN
Semiordenak
E. INDURAIN ETA F. J. ABRISQUETA

ANALISIA

- 54** **Ikerketari murrizketak, itxaropenaren balazta**
MARIA DEL MAR VIVANCO
- 56** GOGOETAN
Bizaldikoa, auto bat nekazarientzat
- 58** ISTORIOAK
Piccard-en balentriak (II): ... eta olatu guztien azpitik
- 60** LIBURUTEGIA
Gai batetik besterako saltoen joko bat
- 61** UMORE GRAFIKOA
Satorrak Ilargian
- 62** ASTRONOMIA
- 64** HURRENGO ZENBAKIAN